Wieści z GMINY

czerwiec 2026

Nr 92

Biuletyn informacyjny Urzędu Gminy Jaktorów

Nowy plac zabaw w Jaktorowie

Czytaj str. 7

Rozmowa z wójtem Drązikowskim

Wójt Gminy Jaktorów Rafał Drązikowski opowiada nam o tym, co dzieje się aktualnie w gminie Jaktorów. Jest o inwestycjach, o ofercie kulturalnej i problemach, które pojawiają się we współpracy z niektórymi radnymi.

Czytaj str. 3

Nasza Biblioteka ma już 70 lat

Nasza Biblioteka ma już 70 lat. Obfity materiał na ten temat możecie Państwo znaleźć w środku biuletynu. W artykule sporo informacji o początkach książnicy, minionych dekadach i aktualnej sytuacji biblioteki w Jaktorowie i jej filii w Międzyborowie. Warto przeczytać, to część naszej historii.

Czytaj str. 14–16

XXVI Dni Międzyborowa

Kolejne Dni Międzyborowa za nami. Tradycyjnie już kilka tysięcy osób przewinęło się przez teren szkoły, zespołu boisk i hali sportowej. Nowością była scena ustawiona na parkingu przed przedszkolem. Tam też odbyła się część oficjalna uroczystości, a po niej występy gwiazd poprzedzone popisami dzieci szkolnych i przedszkolnych. Na koniec zaś – główna atrakcja wieczoru – koncert Viki Gabor.

Czytaj str. 9–11

Forum międzygminne

Dziki i zarządzanie konfliktami człowiek – dzika przyroda

Realizując ustalenia przyjęte na spotkaniu w Milanówku, poświęconym zagrożeniom ze strony dzików w obszarach zurbanizowanych, w marcu br. tym razem pod egidą burmistrza miasta Podkowa Leśna Magdaleny Eckhoff, z udziałem wicestarosty grodziskiego Stanisława Firleja, odbyło się kolejne forum poświęcone powyższemu tematowi. Poza przedstawicielami gmin i miast z naszego powiatu, udział w spotkaniu wzięli m.in. dr inż. Robert Skrzypczyński – Biuro Urbanistyki Wielogatunkowej, Krzysztof Tomasz Dynowski – dyrektor biura poselskiego posła Piotra Kandyby, Katarzyna Wiekiera – Pracownia na rzecz Wszystkich Istot i Daniel Rutkowski, technik wet. mgr rat. med. spec. ds. zwierząt nieudomowionych, prezes Fundacji Kopytka z Nadzieją. Gminę Jaktorów reprezentowali: Wioletta Mechocka, kierowniczka referatu ochrony środowiska i rolnictwa oraz autor niniejszego artykułu. Była to znakomita okazja do zapoznania się z dotychczasowymi doświadczeniami przedstawicieli poszczególnych miast i gmin oraz omówienie tej problematyki w gronie specjalistów.

Koordynatorką merytoryczną spotkania oraz autorką opracowania, które jest podstawą tego podsumowania była Alicja Borowska, reprezentująca spółkę „JAnatura". W oparciu o doświadczenia ze współpracy z samorządami, rzetelnej analizy rzeczywistych wyzwań oraz zgłaszanych na naszym spotkaniu problemów, opracowała i udostępniła nam materiał, który postaramy się przedstawić.

Obecność dzików w środowiskach zurbanizowanych i rosnąca liczba zdarzeń obserwowana już od dłuższego czasu to nieprzypadkowe zjawisko i nie ma ono charakteru incydentalnego. Może być efektem, jak oceniają specjaliści, błędnych decyzji oraz procesów adaptacyjnych gatunku do warunków przekształconych przez człowieka (synurbizacja). W tym środowisku dziki mogą korzystać z pokarmów o wysokiej wartości energetycznej, w tym pochodzenia antropogenicznego, co w niektórych warunkach może wpływać na kondycję osobników. Jak się okazuje, dziki wykazują wysoką plastyczność behawioralną, czyli zdolność dostosowania zachowań do warunków miejskich, w tym zmiany rytmu aktywności, wykorzystywanie infrastruktury jako schronienia oraz korzystania z różnorodnych źródeł pokarmu.

Pozwala to na wyciągnięcie wniosków. Przebywanie dzików w miastach i na terenach zurbanizowanych ma charakter długotrwały i powtarzalny, co uzasadnia potrzebę tworzenia stałych, systemowych rozwiązań zarządczych, a nie wyłącznie działań interwencyjnych. Wraz z postępującą urbanizacją i zagęszczaniem populacji zwierząt, zdarzenia na linii człowiek-dzika zwierzyna będą coraz częstsze. Brak systemowego zarządzania, niejednoznaczność i rozproszenie przepisów i kompetencji prowadzi do ograniczonej skuteczności działań, a to z kolei do obniżenia zaufania obywateli do organów państwa oraz poczucia bezradności służb porządkowych. Prowadzone działania reaktywne, są czasami niestety jedynymi realnymi działaniami. Mają jednak ograniczoną skuteczność i nie rozwiązują problemu. Usuwanie pojedynczych osobników, czy nawet watah nie eliminuje przyczyn obecności dzików w danym miejscu. Sprzyjające warunki środowiskowe (np. łatwa dostępność pokarmu, możliwość schronienia) prowadzą do ponownego zasiedlania obszarów.

Jakie konkluzje możemy wyciągnąć? Działania doraźne mają charakter krótkoterminowy, zaś skuteczne zarządzanie wymaga podejścia długofalowego, opartego na identyfikacji problemu i ograniczaniu przyczyn zjawiska.

Oznacza to konieczność przejścia od modelu reaktywnego do modelu zarządzania obejmującego gospodarkę odpadami, planowaniem przestrzennym czy działaniami informacyjno-edukacyjnymi. Konieczne jest podejście systemowe i gradacja przyczyn i metod ograniczenia opisywanego zjawiska, do których w szczególności można zaliczyć:

- działania ukierunkowane na ograniczenie przyczyn obecności dzików,
- zarządzanie przestrzenią i dostępnością zasobów (np. odpadów),
- współpraca pomiędzy JST oraz innymi instytucjami,
- wdrożenie edukacji na różnych poziomach i zapewnienie spójności, konsekwencji i koordynacji działań instytucjonalnych.

Działania takie jak odłów z przesiedleniem są w praktyce niemożliwe do realizacji ze względu na ograniczenia związane z obecnością wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Odłów z uśmierceniem oraz odstrzał z broni palnej mają charakter krótkoterminowy i nie eliminują przyczyn obecności zwierząt. Mogą natomiast generować poważne napięcia społeczne. Powinniśmy zatem akcentować potrzebę pilnej nowelizacji przepisów, w tym precyzyjne ustalenie kompetencji poszczególnych organów. Skoordynować działania, prowadzić monitoring oraz poszukiwać skutecznych i akceptowalnych metod postępowania.

Wnioski oparto m.in. na analizie 29 ankiet oraz wynikach interaktywnej sondy przeprowadzonej podczas forum z udziałem przedstawicieli różnych instytucji państwowych, samorządowych i organizacji pozarządowych.

Przed nami wciąż wiele pracy, jednak rozpoczęta koordynacja naszych działań, daje realną szansę na wymierne efekty. Najważniejszym wnioskiem forum pozostaje konieczność odejścia od działań reaktywnych na rzecz spójnego, systemowego zarządzania obecnością dzików na terenach zurbanizowanych.

To kierunek, który wymaga dalszej współpracy (za którą dziękujemy naszym mieszkańcom i kołom łowieckim), a także konsekwencji i zaangażowania wszystkich uczestników procesu.

Szczególne podziękowania wyrażamy Alicji Borowskiej, „JAnatura" Spółka z o.o., koordynatorce merytorycznej spotkania, a także autorce opracowania, za przeprowadzenie dokładnej analizy, udostępnienie raportu uczestnikom spotkania i wykorzystane m.in. w tej informacji.

mgr inż. Wiesław Biskupski,
Referat Ochrony Środowiska
i Rolnictwa

„Wieści z Gminy"
Biuletyn Informacyjny
Urzędu Gminy Jaktorów.

Wydawca:
Urząd Gminy Jaktorów.
Adres redakcji:
Jaktorów, ul. Warszawska 33
tel./fax 46 855 21 88

Redaktor naczelny
Jerzy Jankowski

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich ewentualnego przeredagowania i zmiany tytułów.

Skład i druk: SIGMA Sp. J.
96-100 Skierniewice, ul. Trzcińska 21/23
tel. 46 8359065, tel./fax 46 8332325
e-mail: poczta@sigmawyd.pl